Ч. 52. Середа 7 (20) марта 1901. Рік XI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і **Адміністрация**: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Справи парляментарні. — Цукрова лихва. — Гроза війни.)

В обрадах парляменту настала кількаднева перерва. Палата послів відбуде засіданє — як звістно — в середу, о години 5 по полудни. Вчера відбуло ся засіданє комісиї горівчаної; ві второк комісиї зелізничої і інвестицийної, а в середу відбуде ся знов засіданє комісиї горівчаної. Повне засіданє палати в середу розпічнє ся від наглого внесеня посла Грубого в справі спису населеня. — Після донесеня часописи Slav. Corr. заявляють ческі посли, що їх дотеперішні переговори в справі парляментарної ситуациї дотикали лише сесиї перед Великодними сьвятами. Що до поведеня їх по Великодни мають ческі посли вільні руки і парляментарна тактика ческа буде зависіти від обставин. — На послідних зборах провідників парляментарних клюбів, жалував ся пос. Катрайн, що в палаті відчитує ся інтерпеляциї, які містять в собі обиду і напасти на католицку Церков. Таке поведенє назвав надужитем посольскої ненарушимости і питав, чи й на дальше парлямент має бути місцем, де можна обиджувати католицкі чувства населеня і чи католицка Церков має бути вилята зпід прав. — В комісиї судовій вела ся дискусия над сирітскими касами. — Комісия конституцийна має вибрати провідником пос. Паттая; комісия для горівки віддасть провід пос. Катрайнови, а реферат приділить пос. Давидови Абрагамовичеви. — Deutsche Corresp. доносить, що Міністерства судівництва і справ внутрішних згодили ся вже на деякі передвступні річи в справі реформи прасового закона. Після тої вісти має бути обмежене — а не знесене — обєктивне поступованє і кольпортажа буде дозволена. Справи о обиду чести і обиду Маєстату мусять бути віддані судам присяжних. Кольцортажа, котра впрочім не буде обнимати летучих писем, буде зависіти від строгого виповнюваня приписів о предкладаню обовязкових примірників і додержуваня речинців, в котрих може розпочинати ся уличиа розпродаж часописий. Має бути також заострений спосіб переводженя конфіскати.

В француским парляменті велике враженє викликує тепер справа цукрової лихви. Іменно ґенеральний прокуратор зажадав виданя судови посла Жалізо з тої іменно причини. Жалізо, міліонер, властитель великаньских маґазинів новостий Printemps, захотів відограти політичну ролю, а що тоді були в моді националісти і клерикали, то він прилучив ся до них. Клерикалам і националістам віддав до розпорядимости дві часописи і дав ся вибрати до парляменту. Рівночасно почав вести цукрову лихву в той спосіб, що закуповував при помочи обманьчих підступів такі маси цукру, що крім него не має єго майже ніхто в цілім Парижи, а відтак установляв довільну ціну. Таке поведенє строго заборонене в карнім законі француским. На послідним засіданю палати послів прийшла та справа під наради, а осудженє цукрової лихви було таке загальне, що навіть националісти не сьміли боронити Жалізота і він сам мусів приймити ся оборони. Палата ще не покінчила нарад над тою справою.

З далекого Всходу починають надходити непокоячі вісти. Іменно доносять, що Японія виступає грізно і збирає свої войска і фльоту. Великий воєнний панцирник, збудований в англійских доках, одержав з Йокагами приказ, що має скоро плисти до Японії. Той панцирник, названий „Газузе“ єсть найсильнійшим воєнним кораблем на сьвіті. Фльота японьска вже й так сильна, скріпить ся ним дуже значно. Рівночасно доносять з Льондону, що японьский посол в Льондоні, Гаячі, в розмові з одним англійским дневникарем заявив виразно, що Японія збирає свої сили против Росиї на колиби она хотіла забрати Манджурию і Корею. Російскі часописи обговорюючи ту справу кажуть, що Японію підбурює до війни з Росиєю Анґлія, що сама боїть ся розпочинати і остерігають Японію перед нерозважним кроком, котрий міг би покінчити ся цілковитим погромом Японії.

Новинки.

Львів дня 19-го марта 1901.

— **Перенесеня**. Дирекция почт і телеграфів перенесла офіциялів почтових Александра Морбіцера з Тлустого до Рудника і Івана Завалкевича

---

36)

ФІРМА ДЖІРДЛЬСТОН

(З англійского — Конана Дойлі).

(Дальше).

Вже змеркало ся, коли Джон Джірдльстон зі своєю виханкою станув на двірци Ватерлю. Якомусь послугачеви казав виекспедиювати пакунки, але уважав добре на то, щоби она не зачула, куди пакунки мають бути доставлені. Відтак побіг з нею борзо вздовж перона помежи чотирома купами пакунків і множеством подорожних, що вешталп ся з великим поспіхом, упхав єї до ваґона першої кляси і вскочив сам за нею до середини, якраз коли дзвінок задзвонив і колеса зачали крутити ся.

Були самі. Кеті сіла собі в самім кутику, притулила ся до подушок і завинула ся в коцик, бо було добре студено. Купець виймив записник з кишені і став при сьвітлі лямпи понад ним счисляти довгі ряди чисел. Сидів випростований на своїм місци, і здавало ся, що так занятий був своєю роботою, як колиб сидів межи своїми книгами при Фрічер-Стріт. На свою товаришку навіть і не глянув, та не спитав, чи їй добре їхати, або чи чого не потреба.

Коли она так сиділа против него, не могла відвернути своїх очий від єго жорстокого, гранчастого лиця, котрого острі черти при мигкотячім сьвітлі понад ними ще більше виступали. Тоті позападані очи і щоки знала преці від многих літ. Як же то так могло бути, що они їй аж тепер перший раз видавали ся дійстно відстрашаючими. Чи то може той новий, незвичайний вираз, який в них проявляв ся, чи тота остра, неумолима черта около уст, котра цілому єго лицю надавала понурий характер? Коли так дивила ся на него, то в ній відозвала ся якась невисказана відраза, і єї взяв такий страх, що мало аж не крикнула. Зітхнула лиш тихо, коли вхопила ся рукою за горло, щоби здержати в собі той якийсь наглий напад до крику. При тім подивив ся єї опікун на ню понад свій записник своїми пронибаючими ясно сірими очами.

— Нехай же не нападає на тебе гістерия! — відозвав ся він. — Вже й так маємо досить клопоту з тобою.

— А чогож Ви такі якісь страшні? — відозвала ся она і витягнула благаючи руки до него, а сльози покотили ся по єї лици. — Щож я такого страшного зробила? Не можу Вашого сина любити, бо люблю иншого. Мені дуже прикро, що я Вам смутку наробила. Колись були ви для мене такі добрі як батько.

— І за то ти показала ся дуже вдячною! Чти отця — сказано в старій сьвятій книзі. А ти як мене чтила? Хиба так, що не зважала на ніяке моє бажанє. Мене самого совість гризе, що я позволив тобі їхати до Шкотиї, де тебе твій вуйко, той старий дурак і інтриґант звів з тим молодим очайдухом.

Треба би було руки Рембрандта, щоби змалювати то поморщене, з острими чертами лице старого купця і красне благаюче личко напроти него, з тим сьвітлом понад ними, при котрім они обоє виглядали в якімсь дивнім осьвітленю. Підчас того коли він говорив, обтирала она собі сльози з очий, а лице єї почервоніло ся від гніву.

— Можете говорити о мені, що хочете — сказала она огірченим тоном. — Мені видить ся, що то належить до привилеїв, які Ви яко опікун маєте. Але говорити зле о моїх приятелях, до того не маєте ніякого права. — Хто свого брата називає дураком! — мені здає ся, що в старій сьвятій книзі стоїть щось подібного.

Джірдльстон через хвильку не знав, що сказати на таку несподівану відповідь. Відтак здоймив з голови свій капелюх з широкими крисами, і примкнувши очи, схилив голову: — З уст недоліткiв і немовлят! — сказав він — правду кажеш. Я тому розсердив ся. То з ревности задля тебе.

— З тої самої ревности, яка Вас спонукала стілько розповідати о пану Дінсдалю, що, як знаю на певно, єсть неправда — сказала Кеті, набираючи щораз більше відваги, чим більше роздумувала над кривдою, яку їй заподіяли.

— Ти стаєш безличною — сказав він на то, і взяв ся знову числити в своїм записнику.

Кеті скулила ся знов в кутику, підчас коли поїзд гуркотів, свистав та шумів, гонячи дальше серед темної ночи. Крізь вікно, закрите димом, не можна було нічого видіти, як хиба лиш деиде якісь сьвітла або порозкидані сільскі хати. Иноді показала ся і якась червона сиґналова лямпа, мов би забігле кро-

зі Львова до Тлустого, поручаючи їм управу почтових урядів, Павла Ляховского з Кракова до Тарнова і асистента почтового Романа Солецкого зі Щаковоі до Ярослава,

— **Для аспірантів до маринарки.** В академії маринарки в Реці, в році шкільнім, що розпочинає ся дня 16-го вересня с. р. буде до наданя около 31 місць (вільних, півплатних і фундушевих). Поданя треба вносити до войскової команди в окрузї, де хто мешкає. Услівя принятя можна переглянути в староствах і маґістратах

— **Важне для духовеньства** рішене, видав недавно віденьский трибунал адмінїстраційний. О. Олексиньский з Ярослава подав у фасиї податковій дохід 140 зр. з епитрахильних оплат, а комісия оцїночна для особисто-доходового податку піднесла той дохід до 5.000 зр. На відклик о. Олексиньского узнав трибунал адмінїстраційний рішене комісиї оцїночної неважним по причинї хибного поступовання, бо дохід з iura stolae має оцїнюватись по вислуханю контрибуента після спільного оречення правительства краєвого і епископата.

— **Огні.** З Рогатина пишуть нам: В громадї Яблонів, тутешного повіта, знищив пожар сими днями днями шість селяньских загород разом з 24 господарскими будинками. Причиною пожару був імовірно підпал. Заряджено слїдство.

— **Нещастна пригода.** В каміних ломах Мойсея Голлера в Слобідцї коло Товмача упала дня 12 с. м. велика камінна брила на робітника Казимира Шміда і роздавила его.

— **Самоубийство.** В ночи на суботу хотїв відобрати собі житє Ст. Казновский властитель реальности при ул. Піярів у Львові і около 3-ої години стрілив до себе з револьвера в голову. Над раном найдено его в крови ледви живого та відставлено до шпиталю. Причиною мали стати ся прикрі відносини фінансові, бо перед кількома днями злїцитовано Козловскому каменицю.

— **На карбункул** померла у Львові 15-лїтна зарібниця Ангеля Геиновичівна, котра набрала ся тої хороби при чищеню щетини на складї Клярфельда на Замарстинові. Робітню, а так само і торговлю щіткарску при ул. Фірманьскій замкнув маґістрат в цїли переведеня десінфекциї. Рівночасно наспіла телеграма до староства львівского від одної ческої фабрики, котра брала у Клярфельда щетину, що в тій фабрицї померло двох робітників на карбункул, котрі мабуть заразили ся від щетини спроваджуваної від Клярфельда. Хороба ся буває у худоби, коний, овець і т. д. і єсть зараслива та може перенести ся і на людий, іменно тогди, коли хтось зраненими або посїданими руками робить щось коло зьвірят з карбункулом. На тїлї творять ся тогди міхурцї а відтак чорні струпи або т. зв. чорна короста. Хороба може минути сама від себе, але коли заразник дістає ся до легких і до крови, може смерть наступити.

— **На кару смерти.** З Кракова доносять: З Віднія наспіла вість, що найвисший суд войсковий засудив на кару смерти вояка 56 полку піхоти Йосифа Бальцера за убийство і рабунок, якого допустив ся на особі жандарма в службі Ілиї Касника. Страшний той злочин лучив ся серед таких обставин: Дня 23 вересня м. р. вояк Йосиф Бальцер без дозволу властий пішов з своїм братом до родинного села коло Кракова. Забавляв ся в коршмі в ночи з братом і иншими селянами, коли надійшов жандарм Касник і побачивши вояка в мундурі, спитав, чи має дозвіл від своєї власти на вихід з касарні. Бальцер сьвідоцтва не мав, отже жандарм арештував его як дезертира і забрав з коршми. За жандармом вийшов брат арештованого. В поли почав Бальцер ставити опір і просити жандарма, аби его пустив, а коли той не хотїв, кинув ся на него Бальцер, видер ему карабін і вистрілив до него два рази. Жандарм сейчас упав на землю і почав кликати помочи, а тодї убийник приступив до него, приложив ему карабін до грудий і вистрілив третий раз. Той вистріл позбавив жандарма житя. Тепер убийник забрав від жандарма годинник і почав утїкати; але коли відбіг кілька кроків, прийшло ему на гадку, що треба затерти слїди злочину, отже поволїк труп на шини і там зложив так, щоби колеса поїзду перейшли по грудях, роздерли їх і так затерли слїди ран від куль. Підступ не удав ся. Два зелїзничі поїзди перейшли по трупі, а груди не нарушили і рани від куль лишили ся як сьвідоцтво страшного злочину. Положивши трупа на шинах, убийник вернув до Кракова. Вскорі вислїдив его авдитор Гольцер. Спершу Бальцер випирав ся вини, але авдитор Гольцер нагромадив тілько доказів, що остаточно мусїв признати ся і оповів подрібно о цїлім злочинї. — Нинї відчитано Бальцерови засуд, а в середу повісять его. Засуду вислухав злочинець спокійно.

— **О спадщину,** або арештоване віденьского банкіра Фоґля. Подія, як би виймлена з якоїсь сензацийної повісти англїйскої, стала ся у Віднї і наробила там, як і в цїлім банкірскім сьвітї великої сензациї. Давнїйшого банкіра і добре звістного в резиденциї давнїйшого шефа дому банкового Маєр & Фоґель арештовано оногди і відставлено до краєвого суду карного, яко підозрілого о то, що хитрим способом перебрав на себе чужу спадщину в сумі около пів мілїона корон. Річ була така: У Віднї жив від многих лїт, нїби то серед бідних відносин, богатий дивак Юрий, а по правдї Гершко Тавбин, родом з Вітебска в Росиї, чоловік нежонатий. В ночи з дня 27 на 28 цьвітня минувшого року, з пятницї на суботу, Тавбин помер. Отже его смерть і обставини его смерти суть предметом жалоби о забрану спадщину. Тавбин в послїдних часах дуже запивав ся. В ночи з дня 24 на 25 цьвітня привів его якийсь незвістний чоловік перед десятою годиною з каварнї до дому. Він був тогди очевидно дуже пяний, положив ся, і вже більше не став — третого дня опісля помер. Коли стан недужого щораз більше погіршав ся, закликала его господиня лїкаря, дра Шнірера, а той сконстатував, що Тавбин занедужав на хоробу мязів серцевих, на яку пияки найчастїйше западають. Коли ж хороба дня 27 цьвітня дуже погіршила ся, спитав доктор господиню Данекову, чи Тавбин не має яких свояків, котрих треба би закликати, бо хвилї недужого вже почислені. Данекова знала лиш, що Тавбин має свояків в Росиї, але чи має у Віднї, того не знала, аж син еї Франц пригадав собі, що він носив колись від Тавбина лист до якогось Фоґля. Був то Альберт Фогель, банкір. Отже пішли по Фоґля, той прийшов і побачив, що єсть, казав закликати свого адвоката, дра Таймера, і бувшого свого прокуриста, і в присутности тих сьвідків мав умираючий сказати: Все має належати до п. Фоґля! — сказав, і помер. Фоґель став універзальним спадкоємцем. Тавбин був за житя великим приклонником паленя мерців, і належав до товариства „Поломінь“ („Die Flamme“). Отже тїло его повезли до Готи, до тїлопальнї (крематоріюм), і там спалили.

Фоґель обняв спадщину, заплатив податок від неї, і став богачем. Аж ось почали зголошувати ся свояки померлого Тавбина, бідні люди з Росиї. Фоґель зробив з одними позасудову умову, дав їм відчіпного. О тім довідали ся другі свояки, і приїхали в сїчни сего року до Віднія, і стали домагати ся своєї пайки. Фоґля не було дома, а его свояки казали, що він в Анґлії. Тогди зробила часть свояків Тавбина донесене до суду, а друга часть хотїла забезпечити собі росийскі

вю око якогось злого духа, що панував в сім царстві пари і зелїза. Далеко поза ними значила блїдо-жовта смуга диму дорогу, котрою їхали. Для Кеті було то все так несамовитим, понурим і сумним, як ті гадки, що пересували ся по єї голові.

А ті були досить понурі. Куди она їхала? На як довго? Що їй робити, як она там прийде? О тім всім не знала нічого. Яку цїль мала та нагла втеча з Льондону? Таж єї опікун міг був розлучити єї з Дінсдалем в далеко простійший спосіб. Не вже-ж то може бути, щоби він єї доти мучив і доти на ню напирав, аж она би пристала віддати ся за Езру? Коли то собі погадала, то аж затиснула свої дрібні білі зуби і присягла ся, що нїщо в сьвітї не змусить єї до того, щоби она на то пристала. Лиш одну ясну точку виділа перед собою. Зараз по приїздї на місце призначення напише она до панї Дінсдаль, розкаже, де єсть, і попросить отверто, щоби она їй сказала, для чого так нараз перестала писати до неї. О скілько би то було розумнїйше, як би она була так вже давнїйше зробила! Лиш якась нерозумна гордість здержала єї від того.

Поїзд задержав ся вже був на одній великій стациї. Крізь вікна при сьвітлї лямп виділа она, що то був Гільдфорт. Коли їхали ще дальше серед темноти безконечно довго, станули на другій більшій стациї, Петерсфільд. — Доїзджаємо до нашої цїли — заприміти Джірдльстон замикаючи свою книжку.

Сею цїлию показала ся мала побічна стация, на котрій сьвітила ся одна одинєсенька лїхтарня, при котрій не можна було назви розпізнати. Они були одинокими пасажирами, які тут висїли, і поїзд свиснув та поїхав дальше до Порсмес лишивши їх пакунки на темнім вузкім пероні. Ніч була темна і дув студений трохи вохкий вітер, так що можна було гадати, що то або дощ або десь недалеко море. Кеті аж закостенїла була від студени а навіть єї худощавий товариш тупав ногами і тряс ся, розглядаючись довкола себе.

— Я телеґрафував, щоби був віз для нас — сказав він до сторожа. — Чи єсть який?

— Єсть, пане; коли то Ви пан Джірдльстон, то єсть тут віз по Вас з коршми в селї. Ходіть сюди Керкер, тут єсть Ваш пан.

В наслїдок того завізваня з'явив ся здоровенний паробок коло лїхтарні, здоймив капелюх і, сказав, що то він той, котрого кликали. Відтак разом з вартівником взяли ся виносити пакунки на віз. Був то малий візочок, що мав зпереду високий козел.

— Куди поїдемо, пане? — спитав візник, коли подорожні посїдали.

— До Гемтон-Прайєрі. Знаєте; де то?

— Добрих дві милї звідси при самім шляху зелїзницї — сказав той чоловік. — Але там що найменше від яких двох лїт вже нїхто не мешкав.

— Нас там сподївають ся, і там вже все для нас готове — сказав Джірдльстон. — Поганяйте так борзенько, як лиш можете, бо ми померзли.

Візник луснув батогом а кінь жвавим бігом пігнав по темнім гостинци.

Коли Кеті роздивила ся, побачила, що они їхали через якесь велике село, через котре ішла широка головна улиця, від котрої по обох боках розходили ся кілька маленьких уличок. По однім боцї стояла церков, по другім коршма. Брама була отворена, а сьвітло, яке виднїло ся поза червоними заслонами вікон, пригадувало, що там тепло і весело. Чути було веселі голоси і побренькуванє склянками. Коли Кеті подивила ся в ту сторону, почула при тій противоположности подвійно свою самоту і невідрадність. Джірдльстон подивив ся також туди, але з зовсім иншим чувством.

Знов така плюгава пора — відозвав ся він показуючи туди головою. — В містї і на селї, всюди однаково. Тих торговельників струї повно по цїлім краю і длятого в кождій хатї, в кождій родинї хороба і нужда.

— Вибачте пане, — відозвав ся на то забурмошений візник, обертаючись на кізлї. — То коршма, в котрій я служу а там нема торговельників отруї, бо то люди добрі з цїлої душі.

— Всї спіритусові напитки то отруя, а кожда хата де їх продають, то грішна хата — сказав Джірдльстон коротко.

— Абисте так не сказали до мого пана — сказав на то візник. — Він не любить жартувати, а де вдарить, там і трава не виросте. Встань же, встань!

Сї послїдні слова були сказані до коня, котрий на прикрій зубочи спотикнув ся. Тимчасом минули село і гостинець був з обох боків зарослий високими корчами, котрі все вкривали тїнию. Маленькі лїхтарні при возї пускали лиш слабі слуги жовтого сьвітла з кождого боку. Візник пустив поводи свобідно а кінь сам шукав собі дороги. Коли з вузкої доріжки виїхали на широкий гостинець, Кеті аж крикнула з тиха з радости.

— Онтам море! — сказала она урадована. Місяць вийшов був з поза хмар і розливав своє сріблясте сьвітло по величезній водї.

— Так, то море — сказав візник — а онтам Гемтон Прайєрі.

Незадовго доїхали до цїли. З'їхавши в долину малим вивозом станули перед якимсь високим камінним муром, що тягнув ся кілька сот метрів далеко. О скілько можна було видїти при слабім сьвітлї, був то мур, що вже валив ся і з котрого тинк пообпадав.

Цїлість виглядала так якось несамовито і понуро, що Кеті почула як серце в нїй що-

цінні папери, які мали знаходити ся в якімсь банку в Петербурзі. По сім зробила прокураториия донесене до поліциї, а та робила дальші доходженя. Показало ся, що житє Тавбина було дуже загадочне. Кажуть, що він мав належати до якогось тайного товариства революцийного, що був приятелем кп. Крапоткіна, що піддержував непокої між студентами в Росиї. Але й Фогель був собі немало загадочна людина. Фогель єсть родом з Праги, але вже давно виїхав був до Америки, і там приняв підданьство, а опісля вернув назад і тут в спілцї з Чіжеком а відтак з І. Маєром заложив банк. В кругах товариских знали і любили Фогля, але на біржи він не мав доброї слави, бо всї знали, що его спекуляциї довели его до руїни. Розповідають також, що Фогель був животобесїдником і при смерти Тавбина сам вимовив за него наведені повисше слова. В слїдстві зізнав Фогель, що цїла спадщина виносила 560.557 К., а по відчисленю всїх видатків 371 000 К. Кажуть також, що то Фогель був тим, котрий привів Тавбина вечером на три днї перед смертию до дому і що він то его отроїв.

Телеґрами.

Відень 19 марта. Комісия для закона о податку від горівки відбула вчера в присутности міністра скарбу Бем-Баверка два засїданя. На обох переведено довшу дискусию. Слїдуюче засїданє нинї.

Льондон 12 марта. Бюро Райтера доносить, що виєвненя які дав російский мінїстер Ламсдорф анґлїйскому правительству дня 6 лютого с. р. дотикали лише договору заключеного з хіньским ґенералом Цуи, а не теперішного договору о Манджурию з правительством хіньским.

Вашинґтон 19 марта. Тутешного хіньского посла візвало американьске правительство, аби заявив ся, чи на его гадку договор з Росиєю в справі Манджуриї не противить ся інтересам хіньскої держави.

Льондон 19 марта. Анґлїйскі часописи живо обговорюють спір з Росиєю о одну посїлїсть в Тієнтсїні. Они виступають остро против теперішних дорадників царя і надїють ся по его розумі, що буде старати ся оминати всяких спорів з Анґлїєю, бо она не стерпить способу, в якій поводить ся Росия в Хінї.

Софія 19 марта. Як часописи доносять з Рущука, тамошнє македоньске товариство стрілецке, найсильнїйше зі всїх таких товариств, відмовило видачі оружия.

Переписка зі всїми і для всїх.

Просимо не присилати анї марок листових, анї карт кореспонденцийних, бо листовно не відповідаємо нікому.

Ів. З. в Ясеневі гор.: Ви питаєте, що то за з'явище, яке Ви виділи дня 23 лютого с. р. око пів до 7-ої год. рано: При всходї сонця показав ся великий стовп і виглядало так, як би десь горіло; а коли сонце показалось, було цілковито закрите мов би покривкою а наоколо фіолєтова мов решето кулька крутила ся. Се тревало майже дві години. — Сего з'явища ми не виділи а з Вашого опису можемо лиш тілько здогадувати ся, що се було воздушне з'явище, таке саме яке частїйше можна й на місяци побачити, коли довкола него зробить ся обручка. У воздусї проти сонця або місяця знаходить ся тонка верства пари; в міхурцях тої пари заломлює ся сьвітло і розщіплює ся, а вісля того як оно розщіплює ся творить більше або менше закрашену обручку. З'явище се можна найлїпше зрозуміти на слїдуючім примірі: Коли зимою в ночи їдемо зелїзницею, трамваєм або критим возом з вікнами, а на вікнах осяде тонесенька верства пари і замерзне а ми виглядаємо крізь вікно на улицю і дивимо ся на горіючі лїхтарні, то видимо з далека, як довкола поломіни нїби стоїть червонавий або й синяво фіолєтний кружок. В дїйстности того кружка нема і его видко лиш крізь шибу, на котрій замерзла пара заломлює і розщіплює сьвітло викликуючи тим способом в нашім оці враженє закрашеного кружка. Обручки довкола сонця видко лиш дуже рідко длятого, що сьвітло сонця єсть дуже сильне і лиш при особливо сприяючих обставинах можна се з'явище побачити; тогди само сонце виглядає як би закрите, подібно як підчас мраки, а боками творить ся більше або менше ясна обручка. Червоний стовп був не що иншого як лиш розтягнена або вітром видута в формі стовпа пара або роздута хмара, котру сонце осьвічало ще перед всходом. — **Учитель 100**: Після нашої думки слово „протинка" єсть невідповідне, бо не утворене в дусї нашої мови, лиш більше на польский лад. Каже ся „протичка", але годї казати „протинка". Відповіднїйше єсть писати і говорити „перéпинка" з наголосом на складї „ре́", бо той знак в писаню дїйстно перепиняє при читаню голос, спиняє его хвильку, не зовсім лиш в части. Отже так само як каже ся „перебивати" комусь его бесїду, так можна сказати і „перепиняти" голос і длятого знак перепинаня називати „перепинкою". — **Захар П. в Д.**: Кого задля нездібности до служби войскової зовсїм непокликують, або коли когось і покличуть а відтак увільняють від служби — той мусить платити таксу войскову. Так само платить таксу і той, хто увільнений в наслїдок реклямациї. Случай, що хтось не служив у войску анї дня, але его заєдно покликують і знов увільняють, не має нічого до річи. Він не здібний до служби войскової і длятого его увільняють а яко увільнений мусить платити таксу. Треба лиш, щоби постарав ся о то, щоби его ставили перед суперарбітрию і раз на завсїгди увільнили та не тягали. Чи відклик до мінїстерства придасть ся на що, не можемо сказати, бо не знаємо справи і з того, що Ви написали не розуміємо еї. — **Читач з Винник**: Панночка перша при повитаню або пращаню не потребує подавати руки; досить коли лиш привитає ся або попрацає ся уклоном. Але не може відмовити подання руки, коли хтось їй подає; мусить лиш бути осторожною в подаваню молодим мужчинам і не стискати руки так сильно, щоби тим могла в кімсь викликати гадку якоїсь особливої прихильности. З другої же сторони так само панна як і мужчина не повинні подавати руки з такою рівнодушностию і таким холодом, як би подавати мертву. Подаванє руки зазначує ся іменно устисненєм, але аж сила устисненя і спосіб тогож стаєсь характеристичним а па то іменно повинна панна уважати. Навіть мужчина подаючи руку паннї повинен зі взгляду на ню саму бути оглядним. — **І. Б. в Г.**: Ми вже тілько подавали всїляких способів робленя горівок, наливок та лїкерів, в радах господарских, що годї нам все то само повтаряти. — (Дальші відповіди пізнїйше).

(Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди).

раз слабше било ся. Віз станув перед дверми, а Джірдльстон поміг їй злїзти.

Нїхто анї не посьвітив анї не вийшов на стрічу, але коли они здоймали пакунки з воза, отворились двері і вийшла якась мала стара баба зі сьвічкою в руках, котру старанно заслонювала від вітру а сама споглядала в темряву.

— Чи то пан Джірдльстон? — відозвала ся она.

— Розуміє ся, що він — відозвав ся купець нетерпеливо. — Хибаж я Вам не телеґрафував, що приїду.

— Так, так — відповіла она штильгукаючи зі сьвітлом наперед. — А то єсть тота молода дама? Ходіть до середини мої любі, ходіть за мною. Ми ще не все впорядкували, але якось то буде.

Она увійшла через високі сїни до великої комнати, котра без сумнїву була колись монастирским рефектарем. Она робила дуже понуре враженє, від котрого аж мороз ішов по тїлї, хоч в однім кутї горіло в зелїзній печи. Тілько було й сьвітла, що від тої сьвічки, яку несла старуха, а палахкотїючий огонь кидав фантастичні тїни в далекі кути та на великі дубові бальки під стелею.

— Ходіть до огню моя люба — сказала старуха. — Здойміть плащ з себе та загрійте ся. — При тім ставила до огню свої пальцї, що заковязли її були від короткого побуту на дворі. Коли Кеті придивила ся старій з боку, побачила она остро закроєне, хитре лице, на котрім долїшна губа звисала в долину і показувала ряд жовтих зубів і бороду, з котрої виставала кучка довгого сивого волося.

На дворі загуркотїло по камїню, віз навернув і поїхав алеєю в долину. Кеті слухала того гуркоту колїс, аж він щез десь далеко. Їй майже здавало ся, як би з возом щезло і то послїдне, що ще еї вязало зі сьвітом.

Серце мало їй не пукло зі страху і гіркі сльози покотили ся їй з очий.

— Ну, а тож що такого? — спитала стара глянувши на ню. — Чого тут так заводити?

— Ох, я така бідна, така сама одна — сказала Кеті. — Що я кому завинила, що я маю бути така нещаслива. За що завезли мене в таке страшне місце?

— Що тут такого страшного? — спитала еї нелюдяпна еї товаришка. — Не знаю, чого Вам тут бракує. Ось іде й пан Джірдльстон. Він певно не скаже, що би тут зле було.

Купець був в неконче добрім гуморі, бо торгував ся з візником о заплату і при тім змерз. — Вже знову? — спитав він сердито, коли увійшов до комнати. — Менї здає ся, що я мав би більше причини плакати, бо через твій непослух і твою упертість маю тілько клопоту та невигоди.

Кеті не відзивала ся лиш сидїла на своїм простім стільци коло печи і закрила собі лице руками. Їй сновали ся по голові журба та всїлякі гадки. Що там Тома тепер робить? Він би певно прибіг еї освободжати, скоро би лиш знав, в якім прикрім она положеню! Постановила собі зараз на другий день написати до панї Дінсдаль і розповісти їй не лиш де она, але й все що стало ся. Від тої гадки стало їй відраднїйше і она навіть могла з'їсти трохи з того, що стара поставила на столї на вечерю. То була головно якась ликовата печеня, але по довгій подорожи мала апетит, а купцеви, хоч і як він був переберчивий, таки добре смакувало.

(Дальше буде).

Надіслане.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569)